

Ο ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΟΥ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΒΑΛΣΑΜΩΜΕΝΑ ΖΩΑ

- Ο υπάλληλος.— Τί αγαπά η κυρία;
 Η κυρία.— Θέλω ν' αγοράσω έναν πίθηκο.
 Ο υπάλληλος.— Ίδου, κυρία μου, ολόκληρη συλλογή θαλασσωμένων πιθήκων!
 Η κυρία.— Όχι, όχι. Θέλω έναν πίθηκο ζωντανό.
 Ο υπάλληλος.— Κύριε προϊστάμενε, σάς ζητάει μιὰ κυρία!...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ANDRE BIRABEAU

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ Κ' ΕΝΑ ΚΛΕΙΔΙ...

Η ώρα σημαίνει στο μεγάλο ρολόι που είναι στον αντι-θάλαμο... Ένα, δυο, τρία, τέσσερα, πέντε, έξη, έφτά... Έφτά χτύποι καθαροί, δυνατοί, άδυσώπητοι... Μά την αλήθεια, αυτά τα ρολόγια είναι τρομερά...

Έφτά η ώρα... Πρέπει ο Έμμανουήλ να σηκωθεί από το κρεβάτι... Μά δεν σηκώνεται... Τεμπελιά; Όχι, δεν μπορεί να το όνομάση κανείς αυτό ακριβώς τεμπελιά... Τόν περασμένο χρόνο ακόμα, δεν του στοιχίζε τίποτε να πεταχτεί από το κρεβάτι με το πρώτο χτύπημα του ρολογιού... Μά τώρα... τώρα, διάβολε, είναι νιόπαντρος!

Μά παρ' όλ' αυτά, χρειάζεται σοβαρότης... Ένας προϊστάμενος πρέπει να δίνει το καλό παράδειγμα... Ο Έμμανουήλ θάπρεπε να βρίσκεται στο έργοστάσιό του στις όχτω ακριβώς. Ο πατέρας του, που διευθύνει το έργοστάσιο μαζί του, είναι πάντα εκεί στις όχτω, κι' ως είναι τόσα χρόνια μεγαλύτερός του... Μά αυτός δεν είναι νιόγαμπρος... Έχει είκοσιέφτά χρόνια παντρεμένος, ενώ ο Έμμανουήλ παντρεύτηκε πρό έντεκα μόλις μηνών...

Κι' όμως, κι' όμως χρειάζεται λίγο θάρρος... Ο Έμμανουήλ τεντώνεται κι' άνασηκώνεται. Αυτό μισοξυπνάει τη Γκιγεμέτ που κοιμάται δίπλα του... Πρέπει να λή κανείς ώρεβουάρ στη γυναικούλα του, όταν την αγαπάει κι' όταν πρόκειται να την αφήσει για ολόκληρη μισή μέρα.

— Ωρεβουάρ, αγαπημένη μου... της ψιθυρίζει τρυφερά. Μά τα μάτια ακόμα κλειστά, ή Γκιγεμέτ του προτείνει τα χείλη της... Πώς να μη φιλήσει κανείς τέτοια χείλη, πώς να μην άγκαλιάσει κανείς ένα τέτοιο πλάσμα;

Ωραία όλ' αυτά, μά ούτε και σήμερα ο Έμμανουήλ θά φτάσει στο έργοστάσιο στις όχτω ακριβώς...

***

Φτάνει έτσι στις έννεα περασμένες. Μά δεν τον άνησυχεί και πολύ αυτό... Η καθυστέρησίς του δεν έχει σημασία, άφου ο πατέρας του βρίσκεται εκεί... Κ' είναι αλήθεια, πώς ο πατέρας, κι' ολομόναχος, μπορεί να τά διευθύνη όλα περίφημα. Δεν είναι γέρος άλλωστε... μόλις έξηντα χρονών. Του άρέσει μόνο να παραπονιέται λίγο: πότε για το σηκότι του, πότε για την καρδιά του, πότε για τις άρτηρίες του, πράγμα που διασκεδάσει τη γυναίκα του, το γυιό του και τη νύφη του, γιατί αυτές ή άρρώστειες δεν περνάνε ποτέ το στάδιο της κουθέντας...

Έτσι, μολονότι ή ώρα είναι έννηα περασμένες, ο Έμμανουήλ φτάνει στο έργοστάσιο ήσυχος. Αυτό άλλωστε συμβαίνει κάθε μέρα. Τώρα θ' άνοίξη την πόρτα της διευθύνσεως, όπου έχει το γραφείο του μαζί με το γραφείο του πατέρα του... Και θά φωνάξει χαμογελώντας: «Καλημέρα, μπαμπά!» Κι' ο πατέρας του θά του άπαντήσει: «Καλημέρα, μικρό μου!»

Μά μόλις άνοίγει την πόρτα της διευθύνσεως, μένει με

το στόμα άνοιχτό... Το δωμάτιο είναι άδειανό, ο πατέρας του δεν βρίσκεται εκεί...

«Μπα! λέει ο Έμμανουήλ. Θα είναι σε κανένα άλλο γραφείο».

Και κάθεται μπρος στο τραπέζι του, έτοιμος ν' άρχισή τη δουλειά.

Η δακτυλό μπαίνει τη στιγμή εκείνη μέσα.

— Καλημέρα, δεσποινίς Ρενέ.

— Καλημέρα κύριε διευθυντά.

— Ξέρετε που είναι ο πατέρας μου;

— Δεν είν' έδω, κύριε διευθυντά...

— Πώς; Δεν είν' έδω; Δεν είναι στο έργοστάσιο;

— Όχι, κύριε διευθυντά. Τηλεφώνησε κατά τις όχτω για να ειδοποιήση ότι δεν θάρθη το πρωί. Είναι άδιάθετος...

Ο Έμμανουήλ, λιγάκι άνήσυχος, παίρνει στο τηλέφωνο το πατρικό του σπίτι.

— Έμπρός! Έσ' είσαι, μαμά; Καλημέρα, μαμά!

— Καλημέρα, αγαπημένο μου παιδί.

— Τί συμβαίνει; Ο μπαμπάς δεν ήρθε στο έργοστάσιο...

Είν' άρρωστος;

— Άκουσε... Ξέρεις τις υποχονδρίες του πατέρα σου...

Παραπονιόταν για τα νεφρά του τις τελευταίες μέρες. Φυσικά, δεν έδωσα καμιά προσοχή. Μά σήμερα το πρωί δεν μπόρεσε να σηκωθεί. Περιμένουμε το γιατρό. Ίσως είναι καμιά ίσχυαλγία. Το πρόσωπό του είναι περίφημο...

— Έτσι λοιπόν;... Άκου, μαμά, πέστου ότι θάρθουμε να φάμε πλάι στο κρεβάτι του. Θα ειδοποιήσω άμέσως την Γκιγεμέτ.

— Ωραία! Αυτό θα τον εύχαριστήση πολύ. Ωρεβουάρ, αγαπημένο μου παιδί.

Ο Έμμανουήλ, καθώς άκουμπάει το άκουστικό, σκέφτεται γιατί ή Γκιγεμέτ δεν χωνεύει τα πεθερικά της: ο κ. Λαβανιαντέρ, ο πατέρας του, την αγαπάει πολύ κ' ή μητέρα του δεν μοιάζει καθόλου με πεθερά. Φαίνεται άλλως τε τόσο νέα!

Και πραγματικά, ή Γκιγεμέτ, στην όποια τηλεφωνεί άμέσως κατόπιν, του άπαντάει:

— Είπες πώς δεν θα φάμε στο σπίτι κι' ότι θα φάμε στους γονείς σου; Θα προτιμούσα να πάμε σ' ένα ρεστوران...

— Μά άγάπη μου, σου είπα πώς ο πατέρας μου είν' άρρωστος.

— Κατάλαβα... Μά ξέρεις, αν είν' ίσχυαλγία, μπορεί να βαστήξει δυο-τρεις μήνες. Δεν φαντάζομαι να θέλεις όλον αυτό το καιρό να τρώμε μπρος στο κρεβάτι του!

— Σώπα! Είσαι τέρας!

Κ' οι δυο γελούν. Η Γκιγεμέτ δεν είναι καθόλου τέρας, μά είναι μιὰ μικρή έγωίστρια... Ξέχασα να σάς πω πώς είναι μόλις δεκαέννεα χρονών.

Μετά τὰ τηλεφωνήματα αὐτά, ὁ Ἐμμανουήλ μένει ὀλομόναχος στὸ γραφεῖο. Ὁλομόναχος σ' ἓνα γραφεῖο μὲ δυὸ μεγάλα τραπέζια... Πόσο τὸν στενοχωρεῖ αὐτὸ τὸ μεγάλο τραπέζι πού εἶνε ἄδειο ἀπέναντί του! Θέλει νὰ ἐργαστῆ, μὰ, ὅταν σηκῶνῃ τὰ μάτια, δὲν βλέπει τίποτε μπροστά του, ἐκεῖ ὅπου ἔβλεπε ἄλλο ἔν' ἀγαπημένο πρόσωπο... Ναι, εἶνε στενόχωρο, βαρὺ, ἀσυνήθιστο αὐτό...

Εἶνε ἡ πρώτη φορά πού βρίσκεται μόνος σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο, εἶνε ἡ πρώτη φορά πού νοιώθει αὐτὸ τὸ μεγάλο ἐργαστάσιο νὰ βαραίνει μονάχα στοὺς ὤμους του... Καὶ γιὰ πρώτη φορά σήμερα, αἰσθάνεται ὅτι πραγματικὰ εἶν' ἓνας ἄντρας.

Κι' ἀρχίζει νὰ σκέφτεται τοὺς γονεῖς του, σὰ νὰ κατοικοῦσαν πολὺ μακριὰ, σχεδὸν σὰ νᾶχαν πεθάνει...

***
Ἔτσι τοὺς κυττάζει καὶ τὸ μεσημέρι στὸ τραπέζι, καθὼς τρώει μαζὺ τοὺς.

Ὁ πατέρας του... Ἐχει ἓνα ἀγαθὸ πρόσωπο, γεμᾶτο ρυτίδες... Ρυτίδες στὸ μέτωπο, ρυτίδες στὰ μάτια, ρυτίδες στὰ μάγουλα... Φαίνεται στὸν Ἐμμανουήλ πὼς ὁ πατέρας του ἦταν πάντα ἔτσι ρυτιδωμένος. Κι' ὅμως ἦτανε ἐποχὴ, πού αὐτὸ τὸ πρόσωπο δὲν εἶχε ρυτίδες κι' ὁ Ἐμμανουήλ ἦταν ἄρκετὰ μεγάλος τότε, γιὰ νὰ θυμάται... Μὰ δὲν θυμάται τίποτε. Οἱ πατέρες εἶνε γιὰ τὰ παιδιά τους, ὅπως οἱ μεγάλοι ἄντρες γιὰ τοὺς γλύπτες: δὲν τοὺς βλέπουν παρὰ «φτασμένους» πειὰ, δηλαδή ὄριμους, ἂν ὄχι γέρους.

Ἡ μητέρα του... Ἐχετε προσέξει ὅτι ὄλοι οἱ ἄντρες λένε: «Ἡ μητέρα μου ἦταν πολὺ ὄραία». Μὰ γιὰ τὴν κυρία Λαθαιαντέρ, αὐτὸ ἦταν ἀληθινὸ. Στὰ πενήντα τῆς χρόνια, εἶνε ὄραία ἀκόμα... Καὶ κομψή! Τόσο πού ἡ Γκιγεμέτ ζηλεύει τὰ φορέματά της...

Ἐφαγαν μέσα στὴν κάμαρη τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Λαθαιαντέρ... Ἐστησαν ἓνα τραπέζι κοντὰ στὸ κρεββάτι τοῦ ἀρρώστου καὶ τὸ γεῦμα ἦτανε πρόσχαρο. Μόνο πού κάθε τόσο τὸ διέκοπαν τὰ ξεφωνητὰ τοῦ κ. Λαθαιαντέρ, καθὼς ἔκανε νὰ γυρίσῃ στὸ κρεββάτι του...

***
Ἐπειτ' ἀπὸ μιὰ ὄρα, ὁ Ἐμμανουήλ κ' ἡ Γκιγεμέτ φεύγουν μαζὺ.

— Οὐφ! κάνει ἡ Γκιγεμέτ. Εὐτυχῶς πού τελείωσε αὐτὸ τὸ γεῦμα μετά... μουσικῆς! Γιὰ νὰ εἶμαι εὐλικρινῆς, σοῦ λέω ὅτι προτιμῶ τὸ σαξοφῶν ἀπὸ τὰ ξεφωνητὰ τῆς ἰσχυροαγγλίας...

— Θὰ σωπάσης, ἀκαρδη! Θέλεις νὰ σὲ πάω στὸ σπίτι;

— Ναι... ὄχι... Δὲν ξέρω...

— Τί θὰ κάνης τὸ ἀπόγευμα;

— Δὲν ξέρω... Ἴσως πάω στὸ γκόλφ.

— Τί φρίκη!.. Πῶς σοῦ ἀρέσει αὐτὸ τὸ ἀπαίσιον παιγνίδι... Θὰ σοῦ καταστρέψῃ τὰ πόδια... Θὰ ἔκανες καλύτερα νά...

— ... Νὰ μείνω στὸ σπίτι μ' ἓνα καλὸ βιβλίον, περιμένοντας τὸν κύριόν μου κι' ἀφέντη μου... Γελάστηκες, ἀγαπητέ μου σύζυγε. Ἀφσέ με μπροστά σ' ἓνα μαγαζὶ καὶ θὰ δῶ τί θὰ κάνω κατόπιν.

Νὰ τὸ μαγαζὶ. Ἐνα φίλημα καὶ χωρίζονται...

Τὸ αὐτοκίνητο ξαναπηγαίνει τὸν Ἐμμανουήλ στὸ ἐργαστάσιο. Καθὼς προχωρεῖ πρὸς τὴν εἰσοδὸν, ὁ θυρωρὸς τοῦ δίνει ἓνα μικρὸ πακέτο, λέγοντας:

— Ἐφεραν αὐτὸ γιὰ σᾶς, κύριε διευθυντά...

Εἶν' ἓνα κουτί, τυλιγμένο μὲ γαλάζιον χαρτί καὶ μιὰ ἐπιστολή.

— Ἀ! Καὶ ποῖός τὸ ἔφερε αὐτό;

— Μιὰ κυ-

ρία, κύριε, πρὸ μισῆς ὄρας... Μοῦ σύστησε μάλιστα: «Νὰ τὸ δώσης στὰ χέρια τοῦ κ. Λαθαιαντέρ».

— Εὐχαριστῶ.
Τὸ γράμμα ἀρωματισμένο, τὸ γράψιμο στενόμακρο, γυναικεῖο. Ὁ Ἐμμανουήλ, ξαφνιασμένος, ἀνοίγει τὸν φάκελλο, καθὼς ἀνεβαίνει τὴ σκάλα. Εὐτυχῶς πού ἡ σκάλα ἔχει κιγκλίδωμα γιὰ νὰ πιαστῆ. Γιατί, νὰ τί γράφει ἡ ἐπιστολή:

«Κύριε Λαθαιαντέρ,
Σᾶς γράφω αὐτὴ τὴν ἐπιστολὴ γιὰ νὰ ἐκδικηθῶ. Μᾶς ἀπατοῦν καὶ τοὺς δυὸ: Ἐσᾶς ἡ γυναῖκα σας, ἔμένα ὁ φίλος μου. Συναντῶνται σ' ἓνα σπίτι πού θρῖσκεται στὴν ὁδὸ Στρατηγοῦ Ντυράν 4, πρῶτο πάτωμα. Θὰ τοὺς θρῖτε σήμερα ἐκεῖ στὶς πέντε. Βάλτε πέντε καὶ μισὴ τὸ πολὺ, γιὰτὶ ἐκείνη φτάνει καμμιά φορά ἀργά. Νὰ τὸ κλειδί τοῦ διαμερίσματος. Δὲν ἔχετε παρὰ ν' ἀνοίξετε τὴν πόρτα γιὰ νὰ πεισθῆτε».

***
Τὸ φριχτὸ εἶνε ὅτι πρέπει νὰ περιμένῃ τρεῖς ὄρες... Ἡ ὄρα μόλις σήμανε δυὸ πρὸ ὀλίγου. Τρεῖς ὄρες προτοῦ νά... Προτοῦ νὰ κάνῃ τί; Νὰ δράσῃ;... Λέξεις ἀνόητη πού δὲν λέει τίποτε... Νὰ φωνάξῃ... Νὰ δῆ... Νὰ βεβαιωθῆ...

Ὁ Ἐμμανουήλ τελειώνει τὸ ἀνέβασμα τῆς σκάλας... Ναι, ναι, εὐτυχῶς πού αὐτὴ ἡ σκάλα ἔχει κάγκελα, γιὰτὶ τοῦ ἦρθε ἱλιγγος τῆ στιγμῆ πού ἔπιασε αὐτὸ τὸ κρῦο κλειδί στὸ χέρι του... Ἀνοίγει τὴν πόρτα τοῦ γραφείου του, κάθεται μπροστὰ στὸ τραπέζι του καὶ σταυρώνει τὰ χέρια του ἀπάνω. Ἡ δακτυλὸ, πού τὸν εἶδε νὰ μπαίνει μέσα, χτυπάει καὶ μπαίνει κι' αὐτῆ, φέρνοντάς του διάφορα χαρτιά. τὴ δώχνει μὲ μιὰ κίνησι τοῦ χεριοῦ.

— Ἀργότερα, τῆς λέει.
Ἀργότερα... Καταλαβαίνει ἔξαφνα ὅλη τὴ σημασία τῆς λέξεως πού εἶχε προφέρει: ἀργότερα... Ἀργότερα, ἀργότερα... εἶνε τὸ μέλλον... Ποιὸ θὰ εἶνε τώρα τὸ μέλλον;

Ἀ! οἱ γάμοι οἱ σημερινοὶ δὲν εἶνε καθόλου σοβαρὸ πρᾶγμα, μὰ —νὰ τὸ παράδοξο τῆς ἐποχῆς μας— μᾶς κάνουν νὰ υποφέρουμε σὰν νὰ ἦσαν σοβαροί...

Ἰδρῶς λούζει τὸ μέτωπο τοῦ Ἐμμανουήλ, τὸ στόμα του εἶνε στεγνὸ καὶ νοιώθει ἓνα βάρος, ἓνα μεγάλο βάρος στὸ στήθος.

Θὰ μπορούσε νὰ παραδεχτῆ ὅτι ἡ Γκιγεμέτ θὰ ἔπαυε νὰ τὸν ἀγαπᾷ μιὰ μέρα... Μὰ τόσο γρήγορα... Τόσο γρήγορα νάρθῃ ὁ κεραυνός; Ἐπειτ' ἀπὸ ἔντεκα μῆνες πού ἦσαν παντρεμένοι;... Ἐπειτ' ἀπὸ ἓνα γάμο πού ἔγινε ὕστερ' ἀπὸ τὸν πιὸ τρελλὸ ἔρωτα πού μπορεῖ νὰ φανταστῆ κανεὶς;...

Κι' ὁ Ἐμμανουήλ, ἐνῶ τὰ μάτια του γίνονται ὑγρά καὶ θολὰ, ἀρχίζει νὰ ξαναθυμάται τὸ ρομάντσο τῆς ἀγάπης του μὲ τὴν Γκιγεμέτ, τὸ ρομάντσο τῆς εὐτυχίας του πού βαστοῦσε ὡς σήμερα ἀκόμα, ὡς τὴν ὄρα πού τοῦ ἔδωσε ὁ θυρωρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ κλειδί...

.....
Ὁ Ἐμμανουήλ ἔξαφνα ἀνορθώνεται...
Πόση ὄρα ἔχει πού βρίσκεται ἔτσι ἐκεῖ, μὲ τὰ χέρια του

σταυρωμένα ἀπάνω στὸ τραπέζι, ἀναπολώνοντας μὲ πίκρα τὶς εὐτυχισμένες ἡμέρες;...

Πῶς; Ἡ ὄρα εἶνε πέντε καὶ δέκα κιόλας;

Εἶχε ἀποφασίσει νὰ μὴ χρησιμοποιήσῃ τὸ κλειδί, νὰ μὴ μπῆ μέσα, νὰ μὴ δῆ τὴν Γκιγεμέτ μὲ τὸ φίλο της, θέαμα πού δὲν θὰ βγαίνει ποτὲ ἀπὸ τὴ μνήμη του. Εἶχε ἀποφασίσει νὰ τὴν παραμονέψῃ μόνον, νὰ τὴν

(Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

Ἡ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

Ὁ κ. ἐπίατρος (στὸ φαντάρο πού ἐκτελεῖ χρέη νοσοκόμου).— Τί κατάστασις εἶν' αὐτῆ! Δὲν σοῦ εἶπα νὰ φέρνης ἄλλοτε γυμνοὺς τοὺς ἀσθενεῖς πού πρόκειται νὰ ἐξετασθοῦν, γιὰ νὰ μὴ χασομερᾶμε;

Ὁ φαντάρος.— Μάλιστα, κ. ἐπίατρε.

Μετὰ λίγην ὄρα

Ὁ κ. ἐπίατρος (στὸν ὀλοτσιταῖδο φαντάρο).— Τί ἔχεις ἐσὺ, παιδί μου;

Ὁ... ἀσθενής.— Πονόδοντο, κ. ἐπίατρε.

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΚΙ' ΕΝΑ ΚΛΕΙΔΙ'.

(Συνέχεια από τη σελίδα 19)

σταματήση στο κατώφλι... Μά η ώρα είχε πέντε και δέκα... Κ' η Γκιγεμέτ θα βρίσκεται πειά κοντά στο φίλο της...

Πού είχε αυτή η οδός Στρατηγού Ντυράν;

"Ενας αστυφύλακας, τόν οποίο ρωτάει ο 'Εμμανουήλ, τόν πληροφορεί.

Φτάνει μπροστά στον αριθμό 4, μπροστά στην πόρτα του Ισογείου...

Το κλειδί βρίσκεται στο χέρι του, ψυχρό σαν το άτσάλι ενός ρεθόλθερ...

Την ανοίγει ανάλαφρα...

Παρ' όλο αυτό κάνει λίγο θόρυβο, γιατί το χέρι του τρέμει...

Μπαίνει σ' ένα σκοτεινό προθάλαμο.

Μουρμουρίσματα ακούγονται από το διπλανό δωμάτιο και μι' άχτινα τριανταφυλλένιου φωτός περνάει κάτω από την πόρτα...

Ναί, μέσα στη κάμαρη ή κουρτίνες είναι τραβηγμένες, μά μία λάμπα είν' αναμμένη...

Ο 'Εμμανουήλ διστάζει, με το μέτωπό του πλημμυρισμένο στον ιδρώτα... ανασαίνοντας βαριά.

Θεέ μου, πόσο κακό τού κάνει αυτό...

Κι' έπειτα μ' ένα ξαφνικό σπρώξιμο, ανοίγει την πόρτα...

Μιά κραυγή ακούγεται... Η κραυγή που περίμενε ν' ακούσει. Η κραυγή της ένοχης γυναίκας που συλλαμβάνεται...

Μά...

— Μαμά! φωνάζει ο 'Εμμανουήλ.

Η γυναίκα που είν' εκεί, ή ένοχη γυναίκα είν' ή μητέρα του!

Τό πράγμα είναι άλλωστε πολύ άπλό. Τό γράμμα είχε μονάχα τή διεύθυνσι: «Κύριον Λαθανιαντέρ». Υπήρχαν δυο κύριοι Λαθανιαντέρ στο έργοστάσιο... Τό γράμμα λοιπόν ήταν για τόν πατέρα του...

Η Γκιγεμέτ είναι άθώα... Ναί, επί τέλους, για τή στιγμή είν' άθώα... Όλες ή γυναίκες μπορούν να προδώσουν, άφοδ... άφοδ...

Ο 'Εμμανουήλ είν' ανακουφισμένος, μά δέν αναπνέει καλύτερα. Νοιώθει ένα πόνο λιγώτερο ζωηρόν από πριν, μά πολύ πιο βαθύ... Ένα πόνο που, τό καταλαβαίνει, δέν θα τού περάση ποτέ, ένα πόνο άθεράπευτο...

Η μητέρα του τραυλίζει:

— Αγαπημένε μου Μωρίς... Άκουσε...

«Αγαπημένε μου». Είναι μία λέξις που δέν μπορεί πειά να τήν ακούση. «Αγαπημένε μου», είναι δυο λέξεις που μιό γυναίκα τις λέει και στον φίλο της... Αυτό δέν τό είχε σκεφτή ποτέ ως τότε...

Ο άντρας που στέκεται εκεί, χαμένος, αποθλακωμένος, είναι ο κ. Γκριμπουα, ο φίλος τού πατέρα του που πήγαινε κι' έτρωγε κάθε βδομάδα στο σπίτι τους.

— Αγαπημένε μου... ψιθυρίζει πάλι ίκετευτικά ή μητέρα του.

Τί περιμένει τάχα να τής πη;

Δέν μπορεί να τής πη τίποτε, δέν έχει να τής πη τίποτε... Σάν τρελλός, κάνει άπότομα μιá μεταβολή και φεύγει...

Εκείνο τό πρωί, ο 'Εμμανουήλ είχε νομίσει πως έγινε πραγματικά άντρας, έπειδή ένοιωσε πως ήταν μόνος διευθυντής τού έργοστασίου, χωρίς τόν πατέρα του...

Μά δέν είχε γίνει έντελώς...

Υπήρχε ακόμα μέσα του ένα μικρό παιδί που λάτρευε τή μητέρα του, τή μικρή του μαμά...

Τώρα, τό παιδί αυτό είχε πεθάνει...

ΑΝΤΡΕ ΜΠΙΡΑΜΠΩ

Ο ΜΠΟΕΜΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΕΡΛΑΙΝ

(Συνέχεια από τη σελίδα 12)

Ο Βερλαίν δέν άπάντησε τίποτα, μά έξεσπασε σε δυνατά κι' ακράτητα γέλια.

Είχεν άντιληφθή ότι ο «μεθοδικός», ο «ταχτικός» Κοππέ έχασε τό καπέλλο του στην κρεμάστρα τού καφενείου.

Ο Κοππέ ντροπιασμένος, διέκοψε τό κατηγορητήριό του, άρχισε κι' αυτός να γελάει και οί δύο φίλοι έσφισαν μ' έγκαοδιότητα τά χέρια τους.

Ο Βερλαίν έμεινε ως τό τέλος τής ζωής του ο ίδιος, όπως ήταν πάντοτε, μά αυτό δέν τόν έμπόδισε καθόλου να θεωρηται σήμερα ως ένας από τούς τέσσερες - πέντε μεγαλύτερους Γάλλους ποιητάς τού αιώνος του.

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΛΕ ΡΟΥΖ

ΠΩΣ ΒΡΗΚΑΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥΣ ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 9)

να γίνη πασίγνωστη. Πριν γίνη λοιπόν ήθοποιός ήτο μαθήτρια τού Κονσερβατουάρ και πιο πριν ακόμη ήταν μαθήτρια τού σχολείου. Κανένα ένδιαφέρον δέν παρουσιάζει λοιπόν για τήν δημοσιογραφική αυτή έρευνά μας. Ηρκέσθη ν' ακολουθήση τόν ένδοξο δρόμο που τής χάραξε ή μητέρα της.

Η κ. ΚΑΤΙΝΑ ΑΝΔΡΕΑΔΗ

Για τήν Κατίνα Άνδρεάδη μπορεί να πη κανείς τά ίδια πράγματα. Πριν να γίνη ήθοποιός ήταν ένα κορίτσι τής καλής κοινωνίας με όλες φυσικά τις άνέσεις του και τήν άρτία μόρφωσί του. Δέν πείνασε και δέν πάλαψε στη ζωή της για ν' αναδειχθή. Η Μαρίκα Κοτοπούλη τήν έκανε γνωστή στο κοινόν και ή Άνδρεάδη με θάρρος τράβηξε μπροστά. Έκανε δικό της θίασο, δικό της θέατρο και δικό της κοινό που τήν λατρεύει.

Ο κ. Γ. ΠΑΠΑΣ

Ο κ. Παπās είχε διαλέξει αρχικώς τό πιο πεζό και τó πιο άκατάλληλο για τόν χαρακτήρα του έπάγγελμα. Άκολουθώντας τήν έπιθυμία τών δικών του και πρό πάντων τήν κλίσιον του, έγινε γεωπόνος. Έφτασε όμως να παρακολουθήση λίγες φορές τό θέατρο για ν' αλλάξει γνώμη και να παρη τήν άπόφασιν να γίνη ήθοποιός. Και πραγματοποιήσε εϋτή τήν έπιθυμία του. Σήμερα ο κ. Παπās είναι ένας καλός ήθοποιός.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΣΤΟ ΑΛΛΟ ΦΥΛΛΟ: "Άλλα έπαγγέλματα τών ήθοποιών μας.

ΤΟ ΠΕΙΣΜΑ ΤΗΣ ΛΙΖΕΤΤΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 50)

κτύπαζε μ' άγρια μάτια.

— Ο ήλίθιος είσαι συ, τό καταλαβαίνεις; φώναξε. Πίστεψες λοιπόν ότι γύρισα πίσω, έπειδή διάβασα τό σαχλό γράμμα σου; Όχι, φίλε μου! Γύρισα γιατί έχω καλή καρδιά και γιατί κατάλαβα πως έφταιγα. Δέν μου χρειαζόταν όμως, ήλίθιε, κανένα γράμμα για να αναγνωρίσω τό σφάλμα μου!... Βλέπω με λύπη τώρα ότι έκανα μιá μεγάλη άνοησία. Έσοϋ έμεινες ο ίδιος. Είσαι ένας έγωιστής! Ένας άνυπόφορος έγωιστής. Λοιπόν, για να σε τιμωρήσω, θα φύγω πάλι. Κι' αυτή τή φορά, σου τ' όρκίζομαι, για πάντα!...

Κ' ή Λιζέττα έφυγε χτυπώντας πίσω της τήν πόρτα. Από τότε δέν ξαναγύρισε πειά...

Αυτή λοιπόν είναι ή άπίστευτη περιπέτειά μου, που δείχνει τόν χαρακτήρα όχι μόνο μιās γυναίκας, αλλά και πολλών άλλων. Θέλω όμως να προσθέσω σ' αυτό ότι πολλοί άνδρες σε κάτι τέτοιες περιστάσεις, είναι πραγματικές γυναίκες...

ΖΑΝ ΛΑΣΣΕΡ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 21)

ών...

Έξ ένστίκτου κτύπαζε προς τό ταβάνι. Κ' είδε τότε τό βαθύ θόλο τού κρεββατιού του να κατεβαίνει άργά... Σε λίγο θα τόν συνέτριβε με τόν όγκο του.

Ένας τρελλός φόος δεκαπλασίασε τις δυνάμεις του. Γλυστρώντας προς τό πλάι, πήδηξε κάτω άπ' τό κρεβάτι και ρίχτηκε προς τήν πόρτα, που έτριξε κάτω άπ' τό βάρος του, χωρίς ωστόσο να ύποχωρήση. Ο Τζών τράβηξε τό πιστόλι του :αι πυροβολώντας στην κλειδωνιά της, τήν έκανε κομμάτια. Έπειτ' από μιá στιγμή ήταν έλεύθερος.

Δέν θυμήθηκε ποτέ πως κατώρθωσε να βγη άπ' τό σπίτι. Τόν ξαναβρήκαν κατά τό μεσημέρι, να πλανιέται κοντά στο Μπάουμ μισότρελλος...

Η αστυνομία που ανέλαβε τήν υπόθεσιν, δέν κατώρθωσε ν' ανακαλύψη ποτέ τό μυστηριώδες σπίτι τού δάσους, ούτε και τό μονοπάτι που ώδηγούσε σ' αυτό. Λες και τό είχε καταπιή ή γη.

WILLIAM HALLAT